

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Чайкіна Володимира Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 307 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
6 березня 2024 року
№ 45-3(II)/2024

Справа № 3-22/2024(47/24)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання, доповідач),
Городовенко Віктор Валентинович,
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Чайкіна Володимира Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 307 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Первомайського О.О. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. До Конституційного Суду України звернувся Чайкін В.В. із клопотанням перевірити на відповідність частині другій статті 3, частині першій статті 8, частинам першій, другій статті 55, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) частину третю статті 307 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з частиною третьою статті 307 Кодексу „ухвала слідчого судді за результатами розгляду скарги на рішення, дію чи бездіяльність слідчого, дізнавача чи прокурора не може бути оскаржена, окрім ухвали про відмову у задоволенні скарги на постанову про закриття кримінального провадження, скарги на відмову слідчого, прокурора в задоволенні клопотання про закриття кримінального провадження з підстав, визначених пунктом 9¹ частини першої статті 284 цього Кодексу, про скасування повідомлення про підозру та відмову у задоволенні скарги на повідомлення про підозру“.

1.1. Із матеріалів справи вбачається, що Чайкін В.В. звернувся до Комунарського районного суду міста Запоріжжя зі скаргою на бездіяльність слідчого Другого слідчого відділу слідчого управління Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Мелітополі (з дислокацією у місті Запоріжжі), Шудрика О.М., яка полягає у нерозгляді його заяви від 18 червня 2023 року про хід та стан досудового розслідування у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань від 24 травня 2022 року за № 42022000000000611, за ознаками злочину, визначеного частиною першою статті 366 Кримінального кодексу України, а також просив надати йому витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань з інформацією про групу прокурорів та допитати його як потерпілого.

Слідчий суддя Комунарського районного суду міста Запоріжжя ухвалою від 11 липня 2023 року відмовив у задоволенні скарги Чайкіна В.В., мотивуючи тим, що 22 травня 2023 року закрито зазначене кримінальне провадження на підставі пункту 2 частини першої статті 284 Кодексу через встановлену відсутність у діянні складу кримінального правопорушення; постанову про закриття кримінального провадження скеровано на адресу Чайкіна В.В.; отже, Чайкін В.В. не має статусу потерпілого, тому вимоги до слідчого щодо забезпечення прав потерпілого є недоведеними.

Запорізький апеляційний суд ухвалою від 3 серпня 2023 року відмовив у відкритті провадження за апеляційною скаргою Чайкіна В.В. на ухвалу слідчого судді Комунарського районного суду міста Запоріжжя від 11 липня 2023 року на підставі частини четвертої статті 399 Кодексу, оскільки апеляційну скаргу подано на судові рішення, що не підлягає апеляційному оскарженню.

Чайкін В.В. звернувся із касаційною скаргою до Верховного Суду, в якій просив скасувати ухвалу Запорізького апеляційного суду від 3 серпня 2023 року та призначити новий розгляд у суді апеляційної інстанції.

Верховний Суд ухвалою від 10 листопада 2023 року відмовив Чайкіну В.В. у відкритті касаційного провадження за його касаційною скаргою, мотивуючи тим, що стаття 309 Кодексу містить вичерпний перелік ухвал слідчого судді, що підлягають оскарженню під час досудового розслідування; частиною третьою статті 307 Кодексу не визначено оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на рішення, дію чи бездіяльність слідчого, дізнавача чи прокурора, окрім установлених цими приписами винятків.

1.2. Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що частина третя статті 307 Кодексу містить заборону „оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, вчинену на досудовому провадженні, після закриття кримінального провадження“, тому не відповідає приписам частини другої статті 3, частини першої статті 8, частин першої, другої статті 55, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України, оскільки порушує його конституційне право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

На підтвердження своєї позиції автор клопотання посилається на окремі приписи Конституції України, рішення Конституційного Суду України, Усесвітню декларацію людських прав 1948 року, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, практику Європейського суду з

прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 року, Кодекс, практику Верховного Суду, а також судові рішення у своїй справі.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, установленим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу непринятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або є зловживання правом на подання скарги (частина четверта статті 77).

2.1. Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України встановила, що Чайкін В.В. 13 лютого 2024 року звернувся до Конституційного Суду України одночасно з чотирма конституційними скаргами, які були зареєстровані за № 18/46, № 18/47, № 18/48 та № 18/49.

Автор клопотання в усіх конституційних скаргах просить перевірити на конституційність частину третю статті 307 Кодексу, яку Верховний Суд застосував в ухвалах від 7 листопада 2023 року, від 10 листопада 2023 року, від 13 листопада 2023 року, від 1 грудня 2023 року та яка стосується оскарження бездіяльності того самого слідчого Другого слідчого відділу слідчого управління Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Мелітополі (з дислокацією у місті Запоріжжі), Шудрика О.М., яка полягає у нерозгляді ним заяв Чайкіна В.В. „про хід та стан досудового розслідування“ у кримінальних провадженнях.

З огляду на зазначене Третя колегія Другого сенату Конституційного Суду України дійшла висновку, що одночасне подання особою чотирьох однакових за змістом конституційних скарг із клопотанням перевірити на відповідність

Конституції України (конституційність) частину третю статті 307 Кодексу не спрямовано на реалізацію права на звернення до Конституційного Суду України з конституційною скаргою, а є зловживанням цим правом.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Чайкіна Володимира Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 307 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**